

Kızılay'dan AIDS bulaşan Y.O. için tarihi karar

Türkiye / 23/03/2010

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), İzmir'de doğduğu gün Kızılay tarafından HIV vürüslü kan verilen Y.O.'nun ailesinin, Türkiye'ye karşı açtığı davada tarihi bir karara hükmetti.

Sağlık Bakanlığı'nın, adil yargılanma hakkını ihlal ettiği, etkin ve etkili soruşturma yapmadığı iddiasıyla dava açan O. ailesine, 381 bin euro (yaklaşık 797 bin lira) tazminat ödenmesine karar verildi. Aile, kararla birlikte hem sevinç hem hüzün yaşarken, avukatları Mehmet Emin Keleş, "Aile, bu şekilde sonuçlanmasından memnun. Ancak Y.O.'nun başına böyle bir şey hiç gelmeseydi düşüncesini taşıyorlar" diye konuştu. Keleş, bunun AİHM'de Türkiye aleyhine kişisel başvurularda kazanılan en yüksek tazminat olduğunu da sözlerine ekledi.

AİHM 2'nci Dairesi, şikayetçi Y.O.'nun ailesine Türkiye Cumhuriyeti'nin cevabını gönderdi ve karşı görüşlerini istedi. Keleş Hukuk Bürosu tarafından karşı görüşlerin iletildiği AİHM kararını bugün açıkladı. Mahkeme kararında, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin, yaşam, adil yargılama ve etkin çare haklarına ilişkin maddelerin ihlal edildiğini bildirerek, O. ailesine maddi tazminat olarak 300 bin, manevi tazminat olarak 78 bin ve mahkeme masrafları olarak da 3 bin Euro olmak üzere toplam 381 bin Euro ödenmesine hükmetti.

AİLE HEM MEMMUN, HEM ÜZGÜN

Kararın O. ailesinde hem sevinç hem de hüzün yarattığı öğrenildi. O. ailesinin, yarın, kararla ilgili bir basın toplantısını gerçekleştirerek duygularını dile getirecekleri bildirildi. Ailenin avukatı Mehmet Emin Keleş ise, "1997 yılından bu yana Y.O. ve ailesi, hem yaşam, hem de hukuk mücadelesi veriyor. Adli yargıda açtığımız dava 7 yılda sonuçlandı. Olayın bir tarafı Sağlık Bakanlığı idi. Sağlık Bakanlığı ile ilgili açtığımız hukuki dava, 7 ayda sonuçlandı. İdari dava ise, 10 yılda sonuçlandı. Biz de AİHM'e bununla ilgili başvuruda bulunduk. Üzüntü duyduk ancak başka çaremiz yoktu. Tazminatların yeterince tatmin edici olmadığını belirttik. 'Aile, bu şekilde sonuçlanmasından memnun. Ancak Y.O.'nun başına böyle bir şey hiç gelmeseydi düşüncesini taşıyorlar. Çünkü Y.O. ömür boyu bu yaşam mücadelesini sürdürecektir" diye konuştu. Keleş, AİHM'de Türkiye aleyhine kişisel başvurularda kazanılan en yüksek tazminat olduğunu da sözlerine ekleyerek, "Bundan sonra Türkiye, mahkemece belirlenen üç aylık sürede bu tazminatı ödeyecek" dedi.

BUGÜNE KADAR NELER OLDU?

Kentte yaşayan Nazif O. ve Neşe O. çiftinin 1996 yılında dünyaya gelen oğulları Y.O.'ya doğumdan kısa süre sonra, Kızılay'dan alınarak hastanede verilen kandan AIDS bulaştı. Taksi şoförlüğü yapan baba Nazif O. ile eşi Neşe O., bir yandan oğulları Y.O.'yu yaşatmaya çalışırken diğer taraftan mahkeme koridorlarında hak aramaya başladı. Aile, 1997 yılında İzmir Kızılay

Bölge Müdürlüğü ile Sağlık Bakanlığı'na 30'ar bin liralık tazminat davası açtı.

İzmir 3'üncü Asliye Hukuk Mahkemesi hakimi, 2000 yılında verdiği kararla, Kızılay'ı faiziyle birlikte 75 bin lira tazminat ödemeye mahkum etti. Sağlık Bakanlığı'na karşı açılan 30 bin liralık manevi tazminat davası ise, görevsizlikle reddedildi. Daha sonra İzmir 4'üncü İdare Mahkemesi'ne yapılan başvuru ise 12 yıl sonuçlanmadı. 2008 yılında verilen kararla Sağlık Bakanlığı 159 bin lira tazminat ödemeye mahkum edildi.

Çocukları doğduğu günden beri devam eden davanın 2008 yılında sonuçlanması Y.O.'nun ailesinin tepki göstermesine neden oldu. Nazif ile Neşe O. çifti, avukatları Mehmet Emin Keleş ve Mehriğül Keleş aracılığıyla AİHM'ne başvurarak, makul sürede yargılama yapmayan ve mağduriyetlerini giderme düşüncesinde çok geç kalan Türkiye'ye karşı 6 yıl önce dava açtı. AİHM, çiftin 3.4 milyon lira tazminat istemiyle yaptığı başvuruyu kabul etti ve Türkiye Cumhuriyet Hükümeti'nden, başvuruda bulunan vatandaşlarının iddialarına karşı savunma istedi. Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini temsilen savunma yapan hukukçular, Y.O.'nun mağduriyeti konusunda devletin ve yargının gereken hassasiyeti gösterdiğini, bunun da en güzel kanıtlarının açılan davalarda, devletin kurumlarının tazminat ödemeye mahkum edilmesi olduğunu belirtti. Savunmada, Y.O.'ya ayrıca Kızılay tarafından düzenli bir eğitim bursu bağlanmış olduğunu da hatırlatan hukukçular, ceza yönünden ise gereken kovuşturma ve soruşturmanın yapıldığını, ancak ceza sorumluluğunun kişiselliği ilkesi gereği Kızılay Genel Müdürü ve Sağlık Bakanı hakkında takipsizlik kararı verildiğini bildirdi. Hukukçular, çalışan personelle ilgili yürütülen soruşturma kapsamında oluşturulan Teftiş Kurulu'nun raporuna göre, yapılan rutin testlerde HIV virüsünün bulunup, bulunmadığı konusunda tespit yapılmasının mümkün olmadığını ve bu nedenle personelin de bir hata ya da ihmalinin bulunmasının mümkün olmadığını belirttiğini, bu nedenle de ceza soruşturmasının kapandığını söyledi. AİHM tarafından sorulan 4 soru başlığında Türkiye adına savunma yapan hukukçular, "İş bu görülmekte olan davadaki idari yargılama süresi, İnsan Hakları Sözleşmesinin m.6/1'de belirtilen 'Makul süre' şartını ihlal etmekte midir" sorusunu ise cevaplayamadı.